

dosar nr. 2ra-2278/2018

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, jud: V. Chisilița
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău jud: L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici

Î N C H E I E R E

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Vignan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins cererea de apel declarată de Igor Vignan și s-a menținut hotărârea
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 21 septembrie 2016, Igor Vignan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Igor Vignan a invocat că, la 25 aprilie 2016
a depus o plângere la Procuratura sectorului Centru conform prevederilor art. 356
Cod penal, de a fi atras la răspunderea penală colaboratorii Inspectoratului de Poliție
Centru, Bilibov I. și Axenti I. și o cerere, prin care a solicitat președintelui
Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu să fie recunoscut ca parte
vătămată în conformitate cu art. 387 Cod penal, însă până la depunerea prezentei
acțiuni, procurorul nu l-a informat despre decizia sa.

Reclamantul Igor Vignan, a menționat că termenul pentru examinarea petiției
sale, de 15 zile a expirat, trecând mai mult de 150 zile, ceea ce nu se încadrează în
noțiunea de termen rezonabil.

Reclamantul Vignan Igor a mai indicat că procurorul a încălțat prevederile
art. 8) și 12) al Legii cu privire la petiționare și art. 299 alin.(1) Cod de procedură

penală, care stabilesc termenul de examinare a cererilor depuse și drepturile sale privind examinarea cauzei în termen rezonabil conform art. 6) alin. (1) al CEDO.

Reclamantul Igor Vignan a indicat că, prin acțiunile procurorului i-au fost cauzate suferințe fizice prin insomnie, deseori apar dureri de cap și de vomă etc. și suferințe morale și anume prin gânduri și emoții negative, frică etc. Prin acțiunile lipsite de profesionalism și neglijență ale sistemului judiciar resimte sentimente de frustrare, are emoții negative, iar prejudiciul moral, ce poate să-i fie compensat prin reparație echitabilă însumează 50 000 lei.

Reclamantul Igor Vignan a solicitat constatarea încălcării art. 6 par. 1) al CEDO, dreptul la examinarea pricinii în termen rezonabil, încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins, cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Igor Vignan și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 decembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Instanța de apel a constatat că, la 25 aprilie 2016 Igor Vignan a depus o plîngere la Procuratura sectorului Centru, conform prevederilor art. 356 Cod penal, cu solicitarea de a fi atrași la răspunderea penală colaboratorii Inspectoratului de Poliție Centru, Bilibov I. și Axenti I. și a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, precum și să fie recunoscut ca parte vătămată în conformitate cu art. 387 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, în temeiul art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

La fel, instanța de apel a constatat că, dacă situația invocată de apelantul Igor Vignan, ar fi fost dedusă judecării unei instanțe judecătorești, motiv pentru care este cert că situația dată nu se încadrează în cerințele Legii invocate de apelant, deoarece

acesta invocă încălcarea termenului rezonabil de examinare de către organele procuraturii a plângerii depuse. Însă, organele procuraturii nu sunt investite, potrivit legislației pertinente, cu atribuții de judecare și astfel acțiunile acestora nu se încadrează în cerințele Legii nr. 87 din 11 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Instanța de apel a respins argumentele apelantului Igor Vignan cu privire la faptul că, art. 2 alin. (3) al Legii nr. 87 din 11 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, se referă la vinovăția organului de urmărire penală, deoarece examinarea în complex a acestei norme denotă că vinovăția organului de urmărire penală este invocat în textul Legii, doar în contextul în care aceasta duce la încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei, însă în cazul dat, instanța reiterează că nici o judecare a cauzei cu referire la plângerea apelantului Igor Vignan nu a fost realizată, astfel încât textul normei respective nu poate fi interpretat în modul invocat de apelant, și anume în sensul că Legea nominalizată se referă și asupra termenului de examinare de către organul de urmărire penală a plângerilor și petițiilor cetățenilor. Or, acțiunile respective ale organului de urmărire penală nu se atribuie la noțiunea de judecare a cauzei, instituită de Legea susmenționată.

De asemenea, instanța de apel a invocat că, răspunderea statului în conformitate cu Legea nr. 87 din 11 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nu se atribuie la termenul de examinare a plângerilor/petițiilor de către organul de urmărire penală.

Instanța de apel a respins argumentele apelantului cu referire la încălcarea prin acțiunile organelor procuraturii, a termenului stabilit de Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, deoarece potrivit acestei norme pretențiile respective pot fi înaintate doar împotriva autorității căreia i-a fost adresată petiția și astfel, acestea nu pot fi înaintate Ministerului Justiției, care nu are nici o atribuție la examinarea petiției sus-indicate a apelantului, iar Legea nu prevede calitatea Ministerului Justiției de pârât în cazurile de examinare a pretențiilor ce rezidă din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, decât în cazul în care Ministerul Justiției este subiectul unei petiții.

Instanța de apel a constatat că, în speță nu se întrunesc temeiurile legale pentru a constata existența unei încălcări a termenului rezonabil la judecarea unei cauze, examinarea unei petiții/plângeri neconstituind o judecare a cauzei, iar deoarece Ministerul Justiției în cazul dat nu este autoritatea căreia apelantul i-a adresat petiția sus-indicată, acesta nu este subiect a raportului ce reiese din dispozițiile Legii nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, astfel încât pretențiile apelantului sunt nefondate și just au fost respinse de prima instanță.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că, prima instanța i-a refuzat în posibilitatea de a beneficia de asistența juridică garantată de stat, deoarece din materialele dosarului reiese că, prima instanța a întreprins măsurile

necesare în privința demersului reclamantului referitor la acordarea asistenței juridice garantate de stat, ce se confirmă prin interpelarea adresată CNAJGS, iar Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, prin răspunsul adresat instanței a argumentat poziția sa, din care motive demersul înaintat nu poate să fie admis.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului Igor Vignan precum că a fost discriminat de către prima instanță pe motiv că actele procedurale nu i-au fost comunicate în limba pe care o posedă, deoarece instanțele de judecată, prin comunicarea actelor de procedură participanților la proces în limba de stat, nu încalcă nici un drept al părților, în cazul dat drepturile apelantului Vignan Igor, iar art. 24 alin. (2) Cod de procedură civilă prevede că, persoanele interesate în soluționarea pricinii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat sunt în drept să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului Igor Vignan referitor la încălcarea dreptului de acces la justiție prin acțiunile primei instanțe, deoarece din materialele cauzei reiese că instanța de fond a respectat cerințele legislației procedurale la examinarea cauzei, aserțiunile contrare ale apelantului nefiind confirmate în nici un mod.

Instanța de apel consideră necesar de a respinge și cerințele apelantului Igor Vignan privind casarea încheierilor din 11 noiembrie 2016 și din 16 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, prin care au fost respinse cererile de recuzare înaintate judecătorului Violeta Chisilița, deoarece prin încheierile menționate a fost stabilit corect că cererile de recuzare înaintate de către Igor Vignan sunt neîntemeiate și nu se încadrează în prevederile art. 50 Cod de procedură civilă. Or, în speță nu s-a constatat că în privința judecătorului primei instanțe s-ar întruni vreunul din temeiurile de recuzare stabilite de norma indicată, inclusiv cu referire la imparțialitatea și obiectivitatea acestuia.

Instanța de apel a constatat că este neîntemeiat argumentul apelantului Igor Vignan precum că, prima instanță nu a aplicat corect normele legale în privința pretenției de încasare a prejudiciului moral, cauzat prin încălcarea termenului de examinare a cauzei în termen rezonabil. Or, din materialele dosarului reiese că la caz nu sunt aplicabile dispozițiile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, ce reglementează dreptul părții de a beneficia de compensarea prejudiciului moral din contul statului prin intermediul Ministerului Justiției.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărâre întemeiată și legală, cu respectarea normelor procedurale, iar cererea de apel este neîntemeiată.

La 09 iulie 2018, Igor Vignan, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Igor Vignan, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le ca fiind ilegale și neîntemeiate, menționând că la emiterea deciziei instanța de apel a dat o estimare incorectă situației de fapt, a fost încălcată procedura cu privire la limba și nu i sa acordat dreptul la interpret.

Recurentul Igor Vignan, a relatat că, acțiunile judecătorului Violeta Chisilița în cauza dedusă judecării, constituie o încălcare gravă a dreptului său la accesul liber la justiție, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova.

Recurentul Igor Vignan, a invocat că, a depus o plîngere la Procuratura sectorului Centru, conform prevederilor art. 356 Cod penal, cu solicitarea de a fi atrași la răspundere penală colaboratorii Inspectoratului de Poliție Centru, Bilibov I. și Axenti I. și a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, precum și să fie recunoscut ca parte vătămată în conformitate cu art. 387 Cod penal.

Recurentul Igor Vignan, a menționat că, pronunțarea hotărârii din 22 decembrie 2016 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a avut loc în lipsa sa, motiv din care recurentul nu a avut posibilitate de a formula explicații pe marginea cererii de chemare în judecată.

Recurentul Igor Vignan, a relatat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel au emis niște acte judecătorești ilegale și nemotivate, nefiind cercetate toate argumentele din cererea sa de chemare în judecată, fiind ignorat faptul că Consiliul Superior al Magistraturii a încălcat normele imperative și anume termenul pentru examinarea petiției sale, de 15 zile a expirat, trecând mai mult de 150 zile, ceea ce nu se încadrează în noțiunea de termen rezonabil, procurorul a încălcat prevederile art. 8) și 12) al Legii cu privire la petiționare și art. 299 alin.(1) Cod de procedură penală, care stabilesc termenul de examinare a cererilor depuse și drepturile sale privind examinarea cauzei în termen rezonabil conform art. 6) alin. (1) al CEDO, precum și prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Recurentul Igor Vignan, consideră că instanțele de judecată au dat o apreciere eronată jurisprudenței CEDO, or încălcarea termenului rezonabil este un drept nemijlocit garantat de art. 6 al CEDO.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată recurentului Igor Vignan, la 06 iunie 2018, conform scrisorii nr. 6477 (f.d.115), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Igor Vignan, la 09 iulie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 10 octombrie 2018, în adresa intimatului Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a fost expediată copia recursului declarat de Igor Vignan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimatul, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv, și nu a depus referință în termenul stabilit, la cererea de recurs declarată de către Igor Vignan.

Examinând temeiurile recursului declarat de Igor Vignan, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Vignan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Igor Vignan se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Igor Vignan.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igor Vignan împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare a cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan